TIBBIYOT TEXNIKUMI O‘QUVCHILARIDA TADBIRKORLIK KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA GERMANIYA TA’LIM METODIKASIDAN FOYDALANISH

G'apparov Abduvahob Abduqaxxorovich
Namangan viloyati 1-son Namangan
Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi
texnikum biznes asoslari fani oliy toifali o‘qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada tibbiyot texnikumi o‘quvchilarida tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari, kasbiy ta’lim jarayonida Germaniya ta’lim metodikasidan foydalanish imkoniyatlari yoritilgan. Shuningdek, Germaniyaning dual ta’lim tizimi, amaliy mashg‘ulotlar, loyihaviy ta’lim, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish va mustaqil qaror qabul qilish usullarining o‘quvchilarda iqtisodiy fikrlash, tashabbuskorlik, mas’uliyat va innovatsion yondashuvni rivojlantirishdagi ahamiyati tahlil qilingan. Tibbiyot sohasida tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirish orqali kelajakdagi mutaxassislarning kasbiy moslashuvchanligini oshirish, sog‘liqni saqlash xizmatlari sifatini yaxshilash va yangi tashabbuslarni qo‘llab-quvvatlash masalalariga alohida e’tibor qaratilgan.

Kalit so‘zlar: tibbiyot texnikumi, tadbirkorlik kompetensiyasi, Germaniya ta’lim tizimi, dual ta’lim, kasbiy ta’lim, innovatsiya, iqtisodiy savodxonlik, loyihaviy ta’lim, amaliy mashg‘ulot, kasbiy rivojlanish.

Аннотация: В данной статье рассматриваются теоретические и практические основы формирования предпринимательских компетенций у учащихся медицинских техникумов, а также возможности использования немецкой методики профессионального образования. Анализируется значение дуального обучения, проектной деятельности, практических занятий и решения проблемных ситуаций для развития экономического мышления, инициативности, ответственности и инновационного подхода будущих медицинских специалистов.

Ключевые слова: медицинский техникум, предпринимательские компетенции, немецкая система образования, дуальное обучение, профессиональное образование, инновации, экономическая грамотность, проектное обучение.

Abstract: This article examines the theoretical and practical foundations of developing entrepreneurial competencies among medical technical college students and explores the opportunities for applying German vocational education methods. Particular attention is given to the dual education system, project-based learning,

practical training, problem-solving activities, and independent decision-making. The article highlights the importance of entrepreneurial education in developing economic literacy, initiative, responsibility, creativity, and professional adaptability among future healthcare workers.

Keywords: medical technical college, entrepreneurial competencies, German education system, dual education, vocational education, innovation, economic literacy, project-based learning, professional development.

Kirish

Bugungi kunda jahon miqyosida ta’lim tizimining asosiy vazifalaridan biri raqobatbardosh, mustaqil fikrlaydigan, zamonaviy bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lgan mutaxassislarni tayyorlashdan iborat. Ayniqsa, kasbiy ta’lim muassasalarida o‘quvchilarning faqat nazariy bilimlarni egallashi bilan cheklanib qolmasdan, ularni amaliy faoliyatda qo‘llay olishi, iqtisodiy vaziyatlarni tahlil qilishi, tashabbus ko‘rsatishi va mustaqil qaror qabul qilishi muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Tibbiyot sohasi ham zamonaviy iqtisodiy va texnologik o‘zgarishlardan chetda qolmaydi. Xususiy tibbiyot muassasalari, diagnostika markazlari, farmatsevtika tashkilotlari, reabilitatsiya xizmatlari va boshqa sog‘liqni saqlash yo‘nalishlarining rivojlanishi tibbiyot mutaxassislaridan kasbiy bilimlar bilan bir qatorda iqtisodiy savodxonlik, tashkilotchilik, muloqot va boshqaruv ko‘nikmalariga ega bo‘lishni ham talab etadi.

Shu sababli tibbiyot texnikumi o‘quvchilarida tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish kasbiy ta’limning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Bunda xorijiy mamlakatlarning ilg‘or ta’lim tajribalarini o‘rganish va milliy ta’lim sharoitlariga moslashtirish alohida ahamiyatga ega.

Xususan, Germaniyaning kasbiy ta’lim tizimi nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg‘unlashtirish, ish beruvchilar bilan hamkorlik qilish va o‘quvchilarda kasbiy mustaqillikni rivojlantirishga yo‘naltirilgani bilan ajralib turadi.

Maqolaning maqsadi — tibbiyot texnikumi o‘quvchilarida tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirishda Germaniya kasbiy ta’lim metodikasining imkoniyatlarini tahlil qilish hamda uni mahalliy ta’lim amaliyotida qo‘llash bo‘yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

1. Tadbirkorlik kompetensiyalarining mazmuni va ahamiyati

Tadbirkorlik kompetensiyasi — bu shaxsning mavjud imkoniyatlarni aniqlash, tashabbus ko‘rsatish, resurslardan samarali foydalanish, muammolarni hal etish, asoslangan qarorlar qabul qilish va o‘z faoliyati natijalari uchun mas’uliyatni his qilish qobiliyatlarini o‘zida mujassam etuvchi bilim, ko‘nikma va munosabatlar majmuasidir.

Tadbirkorlik kompetensiyasini faqat korxona tashkil etish yoki foyda olish bilan bog‘lash to‘g‘ri emas. Ushbu kompetensiya har qanday kasbiy faoliyatda yangicha

fikrlash, mavjud muammolarga yechim topish, ish jarayonini samarali tashkil etish va xizmatlar sifatini oshirishga intilishda namoyon bo‘ladi.

Tibbiyot texnikumi o‘quvchilari uchun tadbirkorlik kompetensiyalarining quyidagi tarkibiy qismlari muhim hisoblanadi:

Birinchidan, iqtisodiy savodxonlik. O‘quvchilar xarajat, daromad, budjet, resurslardan foydalanish va iqtisodiy samaradorlik kabi tushunchalarni bilishlari zarur. Bu bilimlar kelajakda tibbiy xizmatlarni tashkil etish, tibbiy buyumlar va jihozlardan oqilona foydalanish hamda mablag‘larni to‘g‘ri rejalashtirishda yordam beradi.

Ikkinchidan, tashabbuskorlik va mustaqil fikrlash. Bo‘lajak tibbiyot mutaxassisi ish jarayonida uchraydigan muammolarni aniqlashi, ularning sabablarini tahlil qilishi va amaliy takliflar ishlab chiqishi kerak.

Uchinchidan, kommunikativ kompetensiya. Bemorlar, hamkasblar, rahbarlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan samarali muloqot qilish tibbiy faoliyatning muhim shartidir. Tadbirkorlik faoliyatida ham muloqot, muzokara olib borish va jamoada ishlash katta ahamiyatga ega.

To‘rtinchidan, innovatsion fikrlash. Raqamli texnologiyalar, elektron xizmatlar, masofaviy maslahatlashuv va tibbiy ma’lumotlarni qayta ishlash vositalaridan foydalanish imkoniyatlarini tushunish o‘quvchilarning zamonaviy kasbiy tayyorgarligini oshiradi.

Beshinchidan, mas’uliyat va kasbiy etika. Tibbiyot sohasidagi tadbirkorlik tashabbuslari inson salomatligi, bemor huquqlari, maxfiylik va tibbiy xavfsizlik talablariga mos bo‘lishi shart. Shu sababli iqtisodiy manfaat bilan bemor manfaatlari o‘rtasidagi muvozanatni ta’minlash muhimdir.

Mazkur kompetensiyalarni ta’lim jarayonida bosqichma-bosqich rivojlantirish o‘quvchilarning nafaqat kasbiy, balki ijtimoiy va iqtisodiy hayotga ham tayyor bo‘lishiga xizmat qiladi.

2. Germaniya kasbiy ta’lim metodikasining o‘ziga xos xususiyatlari

Germaniya kasbiy ta’lim tizimi nazariy bilimlarni amaliy tayyorgarlik bilan uyg‘unlashtirishga alohida e’tibor qaratadi. Mamlakatda dual kasbiy ta’lim modeli keng qo‘llanadi. Ushbu modelning asosiy xususiyati shundaki, ta’lim oluvchi nazariy bilimlarni kasbiy ta’lim muassasasida egallaydi, amaliy ko‘nikmalarni esa tegishli korxona yoki tashkilotdagi tayyorgarlik jarayonida rivojlantiradi.

Dual ta’lim modelining muhim jihati ta’lim muassasasi va ish beruvchi o‘rtasidagi hamkorlikdir. Bu yondashuv o‘quvchilarga real ish sharoitlarini tushunish, kasbiy vazifalarni bajarish, jamoada ishlash va o‘z bilimlarini amaliyotda sinab ko‘rish imkonini beradi.

Tibbiyot texnikumlarida ushbu tajribadan foydalanish uchun ta’lim muassasalari, tibbiyot tashkilotlari, diagnostika markazlari, dorixonalar va boshqa tegishli muassasalar bilan hamkorlikni rivojlantirish mumkin. Bunda amaliy

mashg‘ulotlar belgilangan o‘quv dasturi, malakali mutaxassislar nazorati, sanitariya qoidalari va bemorlar xavfsizligi talablariga muvofiq tashkil etilishi lozim.

Germaniya tajribasiga xos bo‘lgan yana bir muhim jihat — kasbiy kompetensiyalarga yo‘naltirilgan ta’limdir. Bunday yondashuvda o‘quvchi faqat ma’lumotlarni yodlab olish bilan cheklanmaydi, balki o‘rgangan bilimlarini muayyan vaziyatda qo‘llashi va amaliy natijaga erishishi kerak.

Masalan, o‘quvchilarga tibbiyot muassasasida sarf materiallaridan foydalanish samaradorligini o‘rganish, xizmat ko‘rsatish jarayonidagi tashkiliy muammolarni aniqlash yoki sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish bo‘yicha kichik loyiha ishlab chiqish topshirilishi mumkin.

Bunday topshiriqlar o‘quvchilarda tahliliy fikrlash, rejalashtirish, jamoada ishlash va muammolarni hal etish ko‘nikmalarini shakllantiradi.

Shuni ta’kidlash kerakki, Germaniya tajribasini o‘rganish uni to‘liq va o‘zgartirmasdan ko‘chirishni anglatmaydi. Uning samarali elementlarini O‘zbekistonning kasbiy ta’lim tizimi, tibbiyot sohasidagi qonunchilik, o‘quv dasturlari va mavjud moddiy-texnik imkoniyatlarga moslashtirish talab etiladi.

3. Tibbiyot texnikumi o‘quvchilarida tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish metodlari

Germaniya kasbiy ta’lim tajribasining ayrim tamoyillaridan foydalanish tibbiyot texnikumlarida ta’lim jarayonini yanada amaliy va samarali tashkil etishga yordam beradi. Bunda quyidagi metodlardan foydalanish maqsadga muvofiq.

3.1. Loyihaviy ta’lim metodi

Loyihaviy ta’lim o‘quvchilarning muayyan muammoni mustaqil o‘rganishi va uning yechimini ishlab chiqishiga asoslanadi. Ushbu metod orqali o‘quvchilar nazariy bilimlarni amaliy vazifalar bilan bog‘laydilar.

Masalan, “Tibbiyot texnikumida resurslardan samarali foydalanish” mavzusida loyiha tashkil etish mumkin. O‘quvchilar tibbiy sarf materiallari, qog‘oz, elektr energiyasi yoki boshqa resurslardan foydalanish bo‘yicha ma’lumotlarni o‘rganadilar. So‘ngra tejamkorlikni ta’minlashga qaratilgan takliflar ishlab chiqadilar.

Loyiha quyidagi bosqichlarda amalga oshirilishi mumkin:

1. Muammoni aniqlash va maqsadni belgilash.
2. Kerakli ma’lumotlarni to‘plash.
3. Mavjud vaziyatni tahlil qilish.
4. Yechimlar va amaliy takliflar ishlab chiqish.
5. Loyihani taqdim etish va natijalarni baholash.

Mazkur jarayon o‘quvchilarda rejalashtirish, iqtisodiy tahlil, taqdimot qilish va jamoada ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

3.2. Muammoli ta’lim metodi

Muammoli ta’lim o‘quvchilarni tayyor javoblarni qabul qilishdan ko‘ra, muammolarni mustaqil tahlil qilishga undaydi. O‘qituvchi real yoki shartli kasbiy vaziyatni taqdim etadi va o‘quvchilarni turli yechimlarni izlashga yo‘naltiradi.

Masalan, tibbiyot muassasasida ayrim sarf materiallarining ortiqcha ishlatilishi yoki xizmat ko‘rsatish jarayonida vaqt yo‘qotilishi bilan bog‘liq vaziyat berilishi mumkin. O‘quvchilar muammoning sabablarini aniqlaydilar, mavjud imkoniyatlarni baholaydilar va samarali yechimlarni taklif qiladilar.

Bunday mashg‘ulotlarda faqat iqtisodiy samaradorlikka emas, balki bemor xavfsizligi, sanitariya talablari va xizmat sifatiga ham e’tibor qaratish zarur.

3.3. Keys-stadi metodi

Keys-stadi — muayyan vaziyatni tahlil qilish orqali bilim va ko‘nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiladigan ta’lim metodidir. U o‘quvchilarning kasbiy va iqtisodiy qarorlar qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishda samarali vosita bo‘lishi mumkin.

Masalan, o‘quvchilarga shartli ravishda kichik diagnostika markazining xizmat ko‘rsatish jarayoni tasvirlangan vaziyat beriladi. Ulardan xizmatlarni tashkil etish, xarajatlarni rejalashtirish, mijozlar bilan muloqot qilish va xizmat sifatini oshirish bo‘yicha takliflar ishlab chiqish so‘raladi.

Keysni tahlil qilish jarayonida o‘quvchilar:

- vaziyatdagi asosiy muammoni aniqlaydilar;
- mavjud resurs va cheklovlarni baholaydilar;
- muqobil yechimlarni taqqoslaydilar;
- o‘z qarorlarini dalillar bilan asoslaydilar;
- taklif etilgan yechimlarning kutilayotgan natijalarini tushuntiradilar.

Bu metod o‘quvchilarning tanqidiy fikrlashi, mas’uliyati va kasbiy muammolarga ijodiy yondashuvini rivojlantiradi.

3.4. Jamoaviy ta’lim va biznes o‘yinlari

Jamoaviy ta’lim o‘quvchilarda o‘zaro hamkorlik, vazifalarni taqsimlash va umumiy maqsad sari harakat qilish ko‘nikmalarini shakllantiradi. Biznes o‘yinlari esa iqtisodiy va tashkiliy qarorlarni xavfsiz, shartli vaziyatlarda sinab ko‘rish imkonini beradi.

Masalan, “Tibbiy xizmatni tashkil etish” nomli o‘quv o‘yini o‘tkazish mumkin. O‘quvchilar guruhlarga bo‘linib, shartli tibbiyot markazi faoliyatini rejalashtiradilar. Bir guruh xizmatlar ro‘yxatini, ikkinchisi resurslar rejasini, uchinchisi axborot va mijozlar bilan muloqot strategiyasini ishlab chiqadi.

O‘yin davomida xarajatlarni hisoblash, vazifalarni taqsimlash, xizmat sifatini ta’minlash va muammoli vaziyatlarga javob berish kabi topshiriqlar bajariladi.

Bunda o‘quv o‘yini haqiqiy tibbiy xizmat ko‘rsatish yoki mustaqil tibbiy qaror qabul qilish o‘rnini bosmaydi. Uning vazifasi — kasbiy va tadbirkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirishdir.

3.5. Raqamli ta’lim vositalaridan foydalanish

Zamonaviy ta’limda raqamli vositalar o‘quvchilarning iqtisodiy savodxonligi va tadbirkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Elektron jadvallar yordamida xarajatlarni hisoblash, taqdimot dasturlari orqali loyihalarni himoya qilish, onlayn hamkorlik vositalarida guruhli ishlarni tashkil etish mumkin.

Masalan, o‘quvchilar elektron jadvalda shartli tibbiyot markazining oylik xarajatlari va rejalashtirilgan daromadlarini hisoblaydilar. So‘ngra xarajatlarni kamaytirishning qonuniy va xavfsiz usullarini aniqlaydilar.

Bunday faoliyat o‘quvchilarning raqamli savodxonligi, ma’lumotlar bilan ishlash qobiliyati va iqtisodiy fikrlashini rivojlantiradi. Shu bilan birga, tibbiy ma’lumotlarning maxfiyligini saqlash va shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish qoidalariga rioya etish zarur.

4. Germaniya tajribasini O‘zbekiston tibbiyot texnikumlarida qo‘llash imkoniyatlari

Germaniya kasbiy ta’lim metodikasining samarali elementlarini O‘zbekiston tibbiyot texnikumlarida qo‘llash o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan bog‘lashga yordam beradi. Buning uchun, avvalo, ta’lim muassasalarida hamkorlikka asoslangan o‘quv muhitini shakllantirish lozim.

Birinchi navbatda, tibbiyot texnikumlari va sog‘liqni saqlash tashkilotlari o‘rtasida hamkorlikni kuchaytirish muhim. Bunda o‘quvchilarning kasbiy amaliyotini tashkil etish, mutaxassislar bilan uchrashuvlar o‘tkazish va amaliy muammolar asosida o‘quv loyihalarini ishlab chiqish imkoniyatlari kengayadi.

Ikkinchidan, o‘quv dasturlariga tadbirkorlik va iqtisodiy savodxonlikka oid amaliy mashg‘ulotlarni kiritish maqsadga muvofiq. Bunda iqtisodiyot asoslari, moliyaviy rejalashtirish, xizmatlarni tashkil etish, marketingning boshlang‘ich tushunchalari va loyiha boshqaruvi kabi yo‘nalishlardan foydalanish mumkin.

Uchinchidan, pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirish zarur. O‘qituvchilar loyihaviy ta’lim, keys-stadi, muammoli ta’lim va kompetensiyaviy baholash usullarini o‘zlashtirishlari lozim. Buning uchun seminarlar, amaliy treninglar va tajriba almashish tadbirlarini tashkil etish mumkin.

To‘rtinchidan, o‘quvchilarning tadbirkorlik kompetensiyalarini baholash mezonlarini ishlab chiqish lozim. Baholash faqat nazariy bilimlarni tekshirish bilan cheklanmasdan, amaliy vazifalarni bajarish, mustaqil fikrlash, jamoada ishlash va takliflarni asoslash qobiliyatlarini ham qamrab olishi kerak.

Beshinchidan, tibbiyot sohasidagi tadbirkorlik tashabbuslarini kasbiy etika, qonunchilik, bemorlar xavfsizligi va ijtimoiy mas’uliyat bilan uyg‘unlashtirish zarur. Tibbiy xizmatlarda xarajatlarni kamaytirish bemorlarga ko‘rsatiladigan yordam sifatini pasaytirish hisobiga amalga oshirilmasligi kerak.

Mazkur yo‘nalishlarni izchil amalga oshirish tibbiyot texnikumlarida ta’limning amaliy yo‘nalishini kuchaytiradi va bitiruvchilarning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi.

5. Tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirishning kutilayotgan natijalari

Germaniya kasbiy ta’lim tajribasining tegishli elementlarini mahalliy ta’lim sharoitlariga moslashtirish orqali bir qator ijobiy natijalarga erishish mumkin.

Birinchidan, o‘quvchilarning iqtisodiy savodxonligi oshadi. Ular xarajatlarni rejalashtirish, resurslardan oqilona foydalanish va iqtisodiy qarorlarning natijalarini baholash bo‘yicha boshlang‘ich ko‘nikmalarga ega bo‘ladilar.

Ikkinchidan, o‘quvchilarda tashabbuskorlik va mustaqil fikrlash rivojlanadi. Ular muammolarni aniqlash, yechimlarni ishlab chiqish va o‘z takliflarini dalillar bilan asoslashga o‘rganadilar.

Uchinchidan, kasbiy moslashuvchanlik kuchayadi. Bo‘lajak mutaxassislar tibbiyot muassasalaridagi tashkiliy jarayonlarni yaxshiroq tushunadilar va yangi texnologiyalarni o‘zlashtirishga tayyor bo‘ladilar.

To‘rtinchidan, jamoada ishlash va muloqot ko‘nikmalari takomillashadi. Bu esa sog‘liqni saqlash tizimida turli mutaxassislar bilan samarali hamkorlik qilish uchun muhimdir.

Beshinchidan, o‘quvchilarda ijtimoiy mas’uliyatga asoslangan tadbirkorlik tushunchasi shakllanadi. Ular iqtisodiy samaradorlik bilan bir qatorda, aholi salomatligini muhofaza qilish, xizmatlar sifatini oshirish va mavjud imkoniyatlardan adolatli foydalanish zarurligini anglaydilar.

Ushbu natijalarning amalda qay darajada namoyon bo‘lishini aniqlash uchun o‘quvchilar bilimlarini dastlabki va yakuniy baholash, loyihalar sifatini tahlil qilish, amaliy topshiriqlar natijalarini solishtirish va o‘qituvchilar kuzatuvlaridan foydalanish mumkin.

Shu bilan birga, tadbirkorlik kompetensiyalarining rivojlanishi ta’lim metodikasidan tashqari, pedagoglarning tayyorgarligi, o‘quv resurslari, hamkor tashkilotlar ishtiroki va ta’lim muassasasidagi mavjud sharoitlarga ham bog‘liq.

Xulosa

Tibbiyot texnikumi o‘quvchilarida tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish zamonaviy kasbiy ta’limning muhim vazifalaridan biridir. Chunki kelajakdagi tibbiyot mutaxassisidan faqat nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalar emas, balki iqtisodiy savodxonlik, tashabbuskorlik, mustaqil qaror qabul qilish, jamoada ishlash va yangiliklarga moslashish qobiliyatlari ham talab etiladi.

Germaniyaning kasbiy ta’lim tajribasi, xususan, dual ta’lim tamoyillari, amaliy tayyorgarlik, kasbiy kompetensiyalarga yo‘naltirilgan yondashuv va ish beruvchilar bilan hamkorlik tibbiyot texnikumlarida tadbirkorlik ta’limini takomillashtirish uchun muhim imkoniyatlar yaratadi. Loyihaviy ta’lim, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, keys-stadi, biznes o‘yinlari va raqamli vositalardan foydalanish orqali o‘quvchilarning amaliy bilimlari va mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin.

Tadqiqot doirasida quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Tibbiyot texnikumlarining o‘quv dasturlarida tadbirkorlik va iqtisodiy savodxonlikka oid amaliy mashg‘ulotlar ulushini oshirish.
2. Tibbiyot tashkilotlari bilan hamkorlikda o‘quv loyihalari va kasbiy amaliyotlarni tashkil etish.
3. Pedagoglarning zamonaviy interaktiv metodlardan foydalanish bo‘yicha malakasini oshirish.
4. O‘quvchilarning tadbirkorlik kompetensiyalarini baholash uchun aniq mezonlar va amaliy topshiriqlar ishlab chiqish.
5. Tadbirkorlik tashabbuslarini bemorlar xavfsizligi, kasbiy etika va amaldagi qonunchilik talablari bilan uyg‘unlashtirish.

Umuman olganda, Germaniya ta’lim metodikasining samarali jihatlarini O‘zbekiston tibbiyot texnikumlari faoliyatiga moslashtirib joriy etish o‘quvchilarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish, ularning iqtisodiy fikrlashini rivojlantirish va mehnat bozoriga moslashuvchan mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qilishi mumkin. Mazkur yondashuvni amaliyotga joriy etish bilan birga, uning samaradorligini empirik tadqiqotlar orqali baholab borish ham muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. European Commission. EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016.
2. European Commission, European Education and Culture Executive Agency. Key Competences for Lifelong Learning. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019.
3. OECD. OECD Skills Outlook 2019: Thriving in a Digital World. Paris: OECD Publishing, 2019.
4. UNESCO. Strategy for Technical and Vocational Education and Training (TVET) 2022–2029. Paris: UNESCO, 2022.
5. Federal Institute for Vocational Education and Training (BIBB). Vocational Education and Training in Germany. Bonn: BIBB.
6. Drucker, P. F. Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles. New York: Harper & Row, 1985.
7. Kolb, D. A. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1984.
8. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. O‘RQ-637-son, 2020-yil 23-sentabr.